

29945
64-18

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı

20 Ocak 2014

Sayı : 68925832/610/
Konu: İstanbul Milletvekili
Oktay EKŞİ'ye ait
(7/29945) Esas No'lu Soru
Önergesi

1043434

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 02/10/2013 tarihli ve 143747 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sayın Oktay EKŞİ'ye ait 7/29945 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımız ilgili birimlerince incelenmiş olup, konuya dair cevabi bilgi ve değerlendirmeler ekte sunulmuştur.

Bilgilerini arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

EK:
Cevap Yazısı (2 sayfa)

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN OKTAY EŞKİ'YE AİT (7/29945) ESAS NO'LU
SORU ÖNERGESİNE CEVAP

Bilindiği üzere, 3671 sayılı Kanunun aynı zamanda Anayasa Mahkemesinin 27/05/1999 tarihli ve E.No:1998/58, K.No:1999/19 sayılı kararıyla da iptal edilen ve;

- TBMM Üyeleri ile dışardan atanan bakanlar için emekli olup olmadıklarına bakılmaksızın görevleri devam ettiği sürece aylık ödeneklerinin brüt tutarından her ay için kesilecek % 5 dayanışma primlerinden oluşacak bir fon oluşturulması,

- Yasama organı üyeliği ve dışardan atanan bakanlık süreleri sona ermiş olup da, görev süreleri (2) yılı doldurmuş bulunanlara emekli olup olmadıklarına bakılmaksızın, her ay için söz konusu fondan tazminat ödenmesi,

- Tazminatın ölenlerin dul ve yetimlerine ödenmesinde iki yıl görev şartı aranmaması, ancak ölenlerin dul ve yetimlerine 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun 67 nci maddesinde belirtilen emekli aylığına müstahak dul ve yetimlerine eşit oranda ödenecek bu tazminatın ödenmesinde ve aynı Kanunun 70, 72, 73 , 74, 75, 76, 77, 93 ve 108 inci maddeleri hükümlerinin esas alınması,

şeklinde çeşitli esasları içeren 5 inci maddesi 12/02/2000 tarihinden itibaren 4505 sayılı Kanun ile yürürlükten kaldırılmıştır.

Bu madde kapsamında, kendilerine tazminat ödenen TBMM Üyeleri ile dışardan atanan bakanlar ile bunların dul ve yetimlerinin kazanılmış haklarının korunmasını amaçlayan ve yine 4505 sayılı Kanun ile eklenen 3671 sayılı Kanunun geçici 8 inci maddesi ise;

"Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yasama organı üyelerinden ve dışarıdan atanan bakanlardan altmışbeş yaşını doldurmuş bulunanlar ile bunların dul ve yetimlerine çeşitli kanunlarda yer alan hükümlere göre bağlanmış bulunan aylık ve sair tazminatlara ilişkin olarak yapılan her türlü işlem ve tahsisler kazanılmış hak olarak saklı olup bağlanmış bulunan emekli, dul-yetim aylıkları ile sair tazminatların Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığına ödenmesine devam olunur.

Ayrıca bu Kanunun 5 inci maddesine göre Türkiye Büyük Millet Meclisinden tazminat almakta iken, bu maddenin yürürlükten kalkması sonucu tazminatları kesilen ve Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığından da temsil tazminatı ödenmeyen yasama organı üyeleri ile dışarıdan atanan bakanların kendilerine, dul ve yetimlerine 5434 sayılı Kanunun ek 68 inci maddesindeki esaslar dahilinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi bütçesinden temsil tazminatı ödenir. Bu tazminatlar ödendikçe faturası karşılığında Hazine'den tahsil olunur."

hükümünü amir bulunmaktadır.

Bu madde ile yukarıda açıklandığı üzere 3671 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin yürürlükten kaldırılması/iptal edilmesi sonucunda ödenen tazminatı kesilmek zorunda olanların mağduriyetlerinin giderilmesi amaçlanmıştır. Ancak, yalnızca 4505 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 12/02/2000 tarihi itibarıyla tazminattan yararlananlara temsil tazminatı ödenmesini düzenleyen söz konusu geçici 8 inci madde çerçevesinde ve TBMM bütçesinden yapılan bu ödemeye (temsil tazminatı ödemesi) ilişkin olarak Kurumun herhangi bir görev sorumluluğu bulunmamaktadır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyeleri ile dışarıdan atanan bakanların sosyal güvenlik hak ve yükümlülüklerine (emekliliklerine) ilişkin esaslar, Anayasa'nın 86 ncı maddesi, 3671 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyelerinin Ödenek, Yolluk ve Emekliliklerine Dair Kanun ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda belirlenmiş bulunmaktadır. Ayrıca, çeşitli tarihlerde yürürlüğe giren ve Anayasaya aykırılık iddiası ile yapılan başvurular sonucunda Anayasa Mahkemesince verilen kararlarla iptal edilen çok sayıda kanun ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyeleri ile dışarıdan atanan bakanların emeklilikleri ayrıca düzenlemeye tabi tutulmuş bulunmakta idi.

Bu kapsamda, halen gerek 5510 sayılı Kanun, gerekse bu Kanunun 105 inci maddesi ile bazı maddeleri yürürlükten kaldırılan 5434, 506, 1479 sayılı kanunlar ile belirlenmiş şartlar dahilinde hizmet süreleri itibariyle emekli/yaşlılık ve malüllük aylığına hak kazanan (Anayasa Mahkemesince iptal edilmiş bahsi geçen düzenlemelerden yararlanmak suretiyle aylık bağlananlar dahil) TBMM Üyeleri ile dışarıdan atanan bakanlar ile bunlardan hayatını kaybedenlerin dul ve yetimlerine aylık ödeme işlemleri Kurumca gerçekleştirilmektedir.

Nitekim, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun "Cumhurbaşkanlığı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı, Başbakanlık, Bakanlık ve Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği görevinde bulunanların aylıkları" başlıklı 43 üncü maddesinde;

- Dışarıdan bakanlık veya Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği görevlerinde bulunanlara veya bu görevleri herhangi bir sebeple sona erenlere, 5510 sayılı Kanunun 26, 28, 44, geçici 2 ve geçici 4 üncü maddeleri gereğince aylık bağlanmasına hak kazananların kendilerine,

- Hak kazandıkları aylığı almakta iken ya da dışarıdan bakanlık veya Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği görevleri sırasında veya bu görevlerinin sona ermesinden sonra ölenlerin bu Kanunda düzenlenen koşullara sahip olan hak sahiplerine,

ödenen aylığın Cumhurbaşkanlığı aylığının %45'i esas alınarak tespitine ilişkin esaslar belirlenmiştir. Dolayısıyla, bu maddeden anlaşılacağı üzere TBMM üyeliği veya dışarıdan bakanlık görevlerinde bulunanların kendileri ile ölümleri nedeniyle hak sahiplerine ödenecek aylık (hizmet süresi itibariyle ilgili mevzuata göre bağlanan aylık) miktarının ne şekilde tespit edileceği konusu ayrıca düzenlenirken, madde gerek TBMM üyeliği veya dışarıdan bakanlık görevlerinde bulunanlara, gerekse bunlardan ölenlerin hak sahiplerine aylık bağlanmasına ilişkin şartlarda herhangi bir değişiklik meydana getirmemiştir.

Bu açıklamalar çerçevesinde, soru önergesinde adı geçen ve 8. Dönem (5 Ağustos 1946 - 24 Mart 1950) TBMM üyesi olarak görev yapmakta iken 08/02/1949 tarihinde vefat eden Mehmet Ali Saim ERGENEKON'dan dolayı kızı Emine Raika AKAR'a, babasının ilgili sosyal güvenlik mevzuatına göre bağlanmış bir aylığının veya aylık bağlanmasına esas başkaca çalışmasının ve ilgililerin kendileri ya da dul ve yetimlerine yalnızca TBMM üyeliği görevleri esas alınarak aylık bağlanmasına imkan tanıyan özel bir düzenlemenin bulunmaması nedeniyle Kurumca yetim aylığı bağlanması kanunen mümkün değildir.